

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою ІСМАВ НААН
Протокол від 16.11.2020 р. № 10
(зі змінами, внесеними рішенням
вченої ради від 01.10.2025 р.,
протокол № 10)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІСМАВ НААН
Анатолій МОСКАЛЕНКО

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом директора ІСМАВ НААН
№ 27-о/д від 01.10.2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ОСІБ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ
В ІНСТИТУТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА НААН**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання (далі – Положення) в Інституті сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН (далі – Інституті) визначає організаційні засади інклюзивного навчання в Інституті з метою реалізації права здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.2. Основою здобуття вищої освіти є державні освітні стандарти, які є обов'язковими для всіх здобувачів, незалежно від стану їхнього здоров'я чи особливих освітніх потреб. Водночас Інститут гарантує створення відповідних умов, за яких загальні академічні вимоги не дискримінуватимуть здобувачів із особливими освітніми потребами.

1.3. Положення розроблено відповідно до Конвенції прийнятою Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури «Про подолання дискримінації в освіті» від 14.12.1960 р., Конституції України, [Законів України «Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145- VIII (зі змінами); [«Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти»](#) (зі змінами), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 635; Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р., затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 р. № 366-р.; Статуту Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН; інших нормативних документів, що регулюють відносини у сфері освіти, соціального захисту та соціальної реабілітації здобувачів з особливими потребами.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- здобувачі освіти з особливими освітніми потребами – особи з особливими освітніми потребами, які здобувають вищу освіту в Інституті;
- інклюзивна група – академічна група в Інституті, де поряд із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [«Про вищу освіту»](#) та [«Про освіту»](#).

1.5. Інститут надає освітні послуги здобувачам вищої освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Організація інклюзивного навчання для здобувачів освіти з особливими потребами в Інституті включає перелік вимог, які враховують їхні індивідуальні можливості та потреби, на основі яких створюється інклюзивне освітнє та наукове середовище.

2.2. Залежно від потреб здобувача з особливими освітніми потребами, організація освітнього і наукового процесу зосереджується (за можливості) на:

- адаптації освітнього процесу (графік занять, форми проведення занять, формат звітності);
- впровадженні індивідуальних освітніх та наукових траєкторій з врахуванням особливостей підготовки здобувачів освіти з особливими потребами;
- використанні адаптованих методик навчання та наукових досліджень (з урахуванням особливостей сприйняття, засвоєння й відтворення інформації здобувачами освіти з особливими потребами);
- приведенні матеріально-технічної бази (навчальних і наукових приміщень, лабораторій, бібліотек тощо) у відповідність до державних будівельних норм, стандартів і принципів універсального дизайну;
- здійсненні розумного пристосування навчального та наукового середовища відповідно до індивідуальних потреб аспірантів з особливими потребами;
- наданні всебічної підтримки усім учасникам освітнього та наукового процесу для забезпечення рівних можливостей здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

3. ІНКЛЮЗИВНІ ГРУПИ

3.1 Директор Інституту на підставі письмового звернення здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, утворює інклюзивну групу – групу, де поряд із іншими здобувачами вищої освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

3.2 Утворення інклюзивної групи в Інституті та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора.

3.3 Гранична чисельність здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів вищої освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

3.4 Із метою організації інклюзивного навчання в Інституті в межах існуючої штатної чисельності може створюватися група супроводу (далі – Група).

3.5 Група створюється наказом директора Інституту за поданням відділу

аспірантури.

3.6 Група планує, здійснює та контролює організацію і провадження інклюзивного навчання в Інституті.

3.7 Група співпрацює із структурними підрозділами Інституту щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення психолого-педагогічного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

3.8 Для здійснення діяльності Групи залучає науково-педагогічних працівників Інституту, представників адміністрації, Ради молодих вчених та профспілкової організації Інституту.

3.9 Група виконує такі завдання:

- співпрацює із структурними підрозділами Інституту щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;
- розробляє індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить зміни до нього;
- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) наукових і науково-педагогічних працівників Інституту для роботи із здобувачами вищої освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;
- консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним працівникам Інституту щодо організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;
- проводить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;
- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

3.10 Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується таким здобувачем вищої освіти та затверджується директором Інституту.

3.11 Супровід здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

4. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАЛУЧЕНИХ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

4.1 Права та обов'язки наукових працівників Інституту:

– відповідальні особи Інституту, зобов'язані ознайомити всіх науково-педагогічних і наукових працівників підрозділів з політикою Інституту щодо підготовки здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами та вимогами до створення необхідних умов їх навчання і наукової роботи. Це передбачає забезпечення рівноправного доступу до навчальних матеріалів, участі в освітньому процесі та науковій діяльності з урахуванням індивідуальних потреб;

– науково-педагогічним працівникам та науковим керівникам надаються відповідні консультації та роз'яснення стосовно роботи з здобувачами освіти з особливими освітніми потребами;

– для забезпечення належної взаємодії з особами з особливими освітніми потребами науково-педагогічні працівники повинні створювати умови для інклюзивного освітнього середовища, сприяти інтеграції сучасних методик і технологій навчання, надавати методичну і консультативну підтримку, а також дбати про збереження академічної доброчесності і поваги до гідності здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

4.2 Права та обов'язки здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами:

4.2.1. Здобувачі вищої освіти з особливими потребами зобов'язані дотримуватись вимог державних освітніх стандартів, які є обов'язковими для всіх здобувачів, незалежно від стану їхнього здоров'я чи особливих освітніх потреб.

4.2.2. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з особливими потребами мають право на модифікацію освітнього процесу, що може включати:

– модифікацію процедури складання іспитів та заліків (окреме приміщення, продовження часу, використання додаткових технологій тощо);

– додаткове обладнання/пристосування (освітлення, звукоізоляція, спеціальні меблі, засоби аудіо- чи відеозапису занять за згодою викладача, вибір місця в аудиторії, а також іншого обладнання, яке необхідно на підставі рекомендацій лікарів або висновку ЕКОПФО);

– альтернативні формати навчальних матеріалів (електронний варіант, збільшений шрифт тощо);

– всебічну підтримку під час навчання та наукових досліджень (допомога в переміщенні, супровід, вирішення побутових питань тощо);

– забезпечення доступу до місць навчання і проживання відповідно до державних норм та індивідуальних потреб;

– право самостійно звернутися до завідувача аспірантури або директора Інституту для отримання необхідної підтримки шляхом подання відповідної заяви.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Це Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження директором.

5.2 Відповідальність за актуалізацію цього Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи Інституту відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

5.3 Зміни та доповнення до Положення, у тому числі шляхом затвердження його нової редакції, також можуть здійснюватися за наказом директора без розгляду Вченою радою.

5.4 Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

Положення підготувала: Наталія КРАВЧЕНКО

Зміни вніс:

Провідний фахівець з
підготовки кадрів:

Євгеній АСМАКОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

В.о. заступника директора з
наукової роботи:

Віра ГОРБАНЬ

Заступник директора з
наукової та інноваційної
діяльності:

Юрій ХАЛЕП

Ухвалено на засіданні вченої ради ІСМАВ НААН протокол № 10 від 01.10.2025 р.